

Morgunverðafundur Verslunarráðs

Grand Hótel Reykjavík 28. sept. 2004

Guðmundur Kristjánsson

Hvað er að breytast í landvinnslu Brims hf. á Akureyri?

- Í dag er áherslan á ferskan fisk.
- Markaðurinn vill fá ferskar afurðir.
- Við erum að fara úr framleiðslufyrirtæki yfir í þjónustufyrirtæki við ferska markaðinn.
- Kallar á breytt skipulag og hugsunarhátt.
- Meiri hraði og gæði vörunnar aðalatriðið.

Sólbaksmálið.

Hvað var frábrugðið frá venjulegum ráðningarsamningi?

Skipið getur farið á veiðar strax að lokinni löndun.

Skuttogarar verða að vera í landi í 30 klst. eftir hverja veiðiferð.

Áður fyrr voru veiðiferðir allt upp í 15 daga.

Frh...

- Í dag er verið að stytta veiðiferðir niður í 4 til 6 daga til að aflinn geti farið á dýrustu ferskfisksmarkaði í Evrópu.
- Þetta þýðir að hefðbundinn skuttogari fer 5 til 7 veiðiferðir í mánuði í stað 2 til 3 áður fyrr.
- Núverandi kjarasamningar skuttogara úreltir gagnvart þessu atriði.

Frh...

- Línuskip þurfa aðeins að stoppa 4 daga í mánuði. Ef veiðiferð er styttri en 5 sólahringar þá er hafnarfrí 6 klst.
- Þarna er kominn mismunun á milli skipaflokka.
- Núverandi kjarasamningar gera ekki ráð fyrir skiptimannskap.

Ráðningarsamningur á Sólbaki

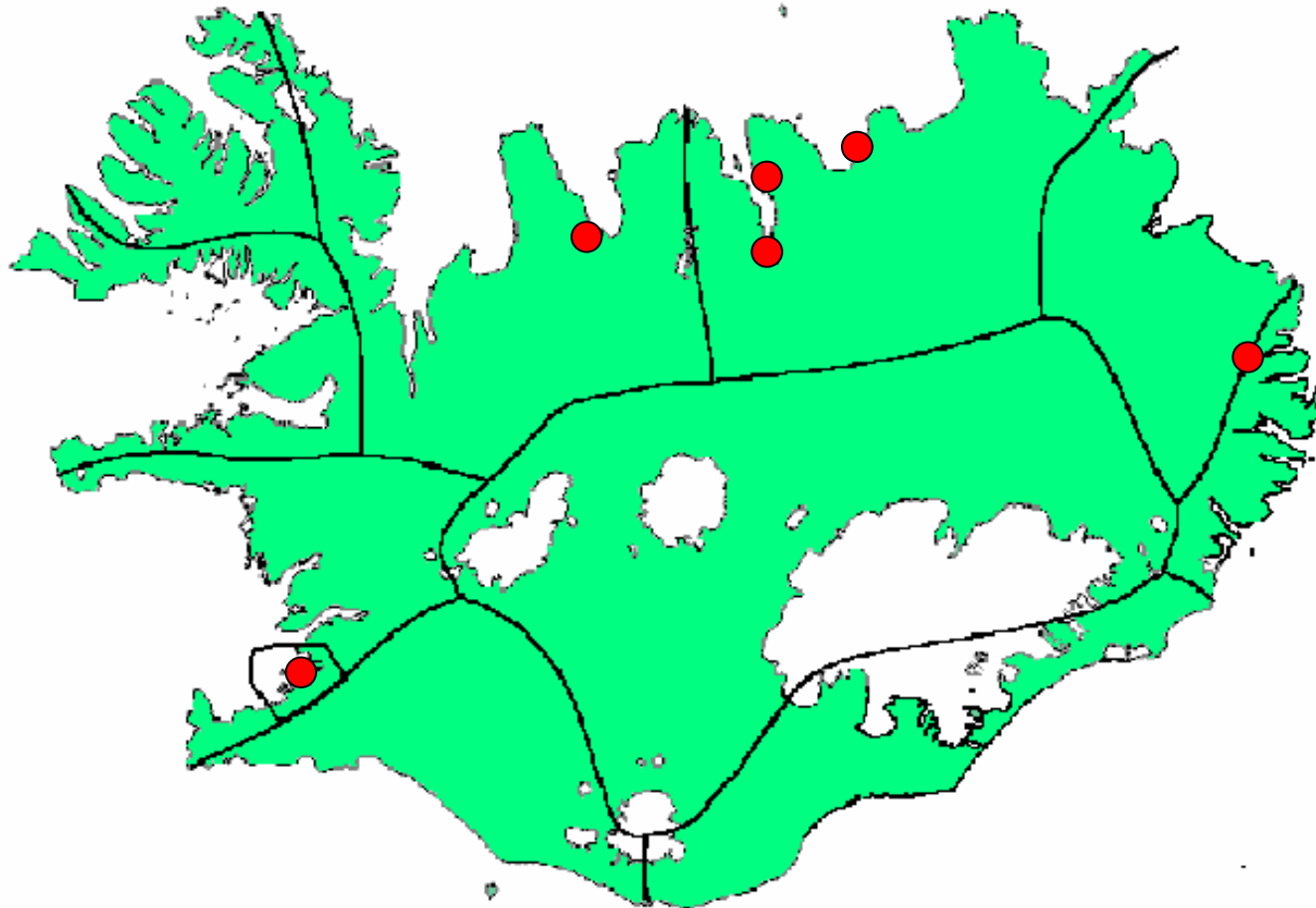
- Samkomulag um að hafa skiptimannskap. Þannig að það verða ráðnir 18 skipverjar á skipið en aðeins 12 á sjó í einu.
- Með þessu er verið að stefna að hver skipverji rói aðeins 20 daga af hverjum 30.
- Þannig 10 daga frí í mánuði í stað 3 daga frí áður fyrr. Miðað við að farið var í 2 túra í mánuði.
- Þetta kalla forustumenn sjómanna kjaraskerðingu.

Frh...

- Aðilar samkomulagsins telja þetta kjarabót eins og skýrt hefur komið fram í fjölmiðlum síðustu daga.
- Litið er á Ísland sem eitt atvinnusvæði. Áhafnir skipa oft frá mörgum stöðum á landinu.
- Áhöfn Sólbaks telur það mikið hagræði að geta róið í 10 til 20 daga í einu og svo 5 til 10 daga frí

Heimili sjómanna á b/v Sólbak

Uppgjör

- Einnig gerir samkomulagið ráð fyrir einu uppgjöri í mánuði og að allir skipverjar fái sömu laun per dag á sjó.
- Mikið réttlætis mál milli skipverja að allir séu á sama kaupi per. dag á sjó.
- Núverandi samningar gera ráð fyrir uppgjöri eftir hverja veiðiferð á skuttogurum.
- Þannig að ef við hefðum farið 7 veiðiferðir í mánuði þá 7 uppgjör fyrir þann mánuðinn.

Frh..

- Með því að hafa aðeins eitt uppgjör í mánuði þá vinnst bæði hagræði í skrifstofuvinnu og miklu betra fyrir skipverja að fylgjast með sínum launagreiðslum.
- 1. hvers mánaðar eru greiddar kr. 150.000 sem innáborgun inn á reikning skipverja miðað við hásetastöðu. Lokauppgjör er síðan 15. hvers mánaðar.
- Mikil ánægja hjá sjómönnum og þeirra fólki með þetta kerfi á öðrum skipum þar sem þetta hefur verið reynt.

Fjöldi í áhöfn

- Í samkomulaginu er gert ráð fyrir að við fækkun skipverja úr 15 í 12 verði hlutum skipt jafnt á milli útgerðar og áhafnar.
- Kom inn í samninga með Gerðardómi 2001. Forsendan fyrir þessu er að útgerð og áhöfn semji um þetta og skipverjar greiði atkvæði um þetta í leynilegri atkvæðagreiðslu um borð í skipi sínu.

Skiptaprósenta

- Dæmi um áhrif fækkunar skipverja:
- Skipið fiskar fyrir 450 mkr. á ári.
- 15 menn – skiptaprósenta 28.8%
- pá hlutur kr. 6,13 millj.
- 12 menn – skiptaprósenta 25,0%
- pá hlutur kr. 6,66 millj.
- 8,5% hærri hlutur.

Frh..

- Hér er skiptaprósentan lægri miðað við 12 skipverja en 15. Þetta kallar sjómannaforystan kjaraskerðingu þar sem prósentan lækkar. Skiptir ekki máli þó hver skipverji hækki í launum.
- Þetta atriði er alveg nauðsynlegt til að útgerð geti hagrætt og nýtt nýjustu tækni á hverjum tíma. Mun einnig hvetja til fjárfestingar í nýjustu og hagkvæmustu tækni á hverjum tíma.

Hver er ástæðan fyrir þessum aðgerðum okkar ?

- Til þess að bæta samkeppnishæfni fyrirtækisins þarf umhverfið að vera sveigjanlegt svo auðvelt sé að laga það að breyttum ytri aðstæðum á hverjum tíma.

Frh..

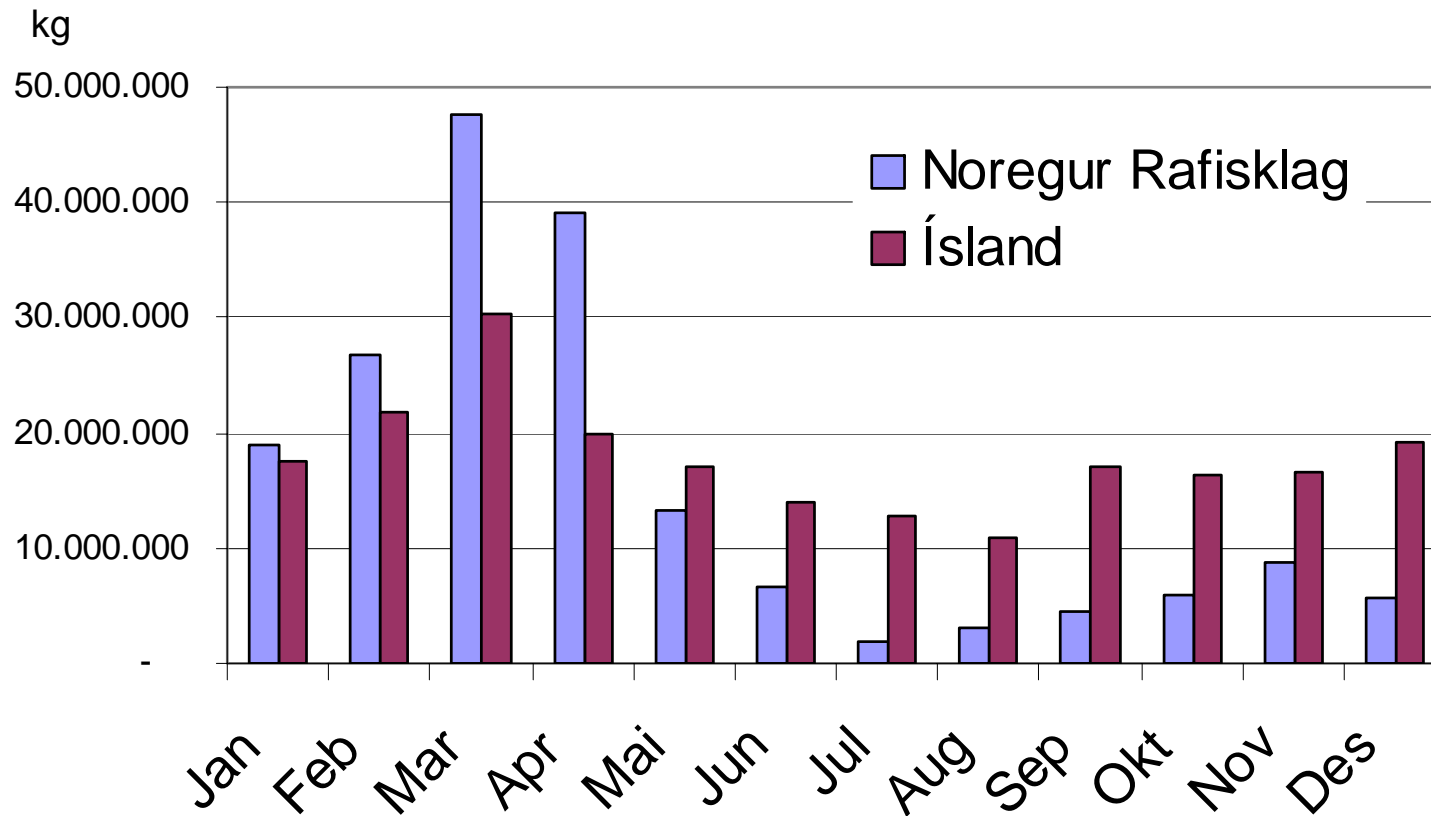

- Félagið er að breytast úr framleiðslufyrirtæki yfir í þjónustufyrirtæki. Lykilatriði er að starfsmenn og stjórnendur vinni vel og náði saman að markmiðum fyrirtæksins.
- Ógnun og tækifæri sem við sjáum erlendis er t.d. veiði Norðmanna á þorski.

Framboð frá veiðum

Þorskafli eftir mánuðum - 2002

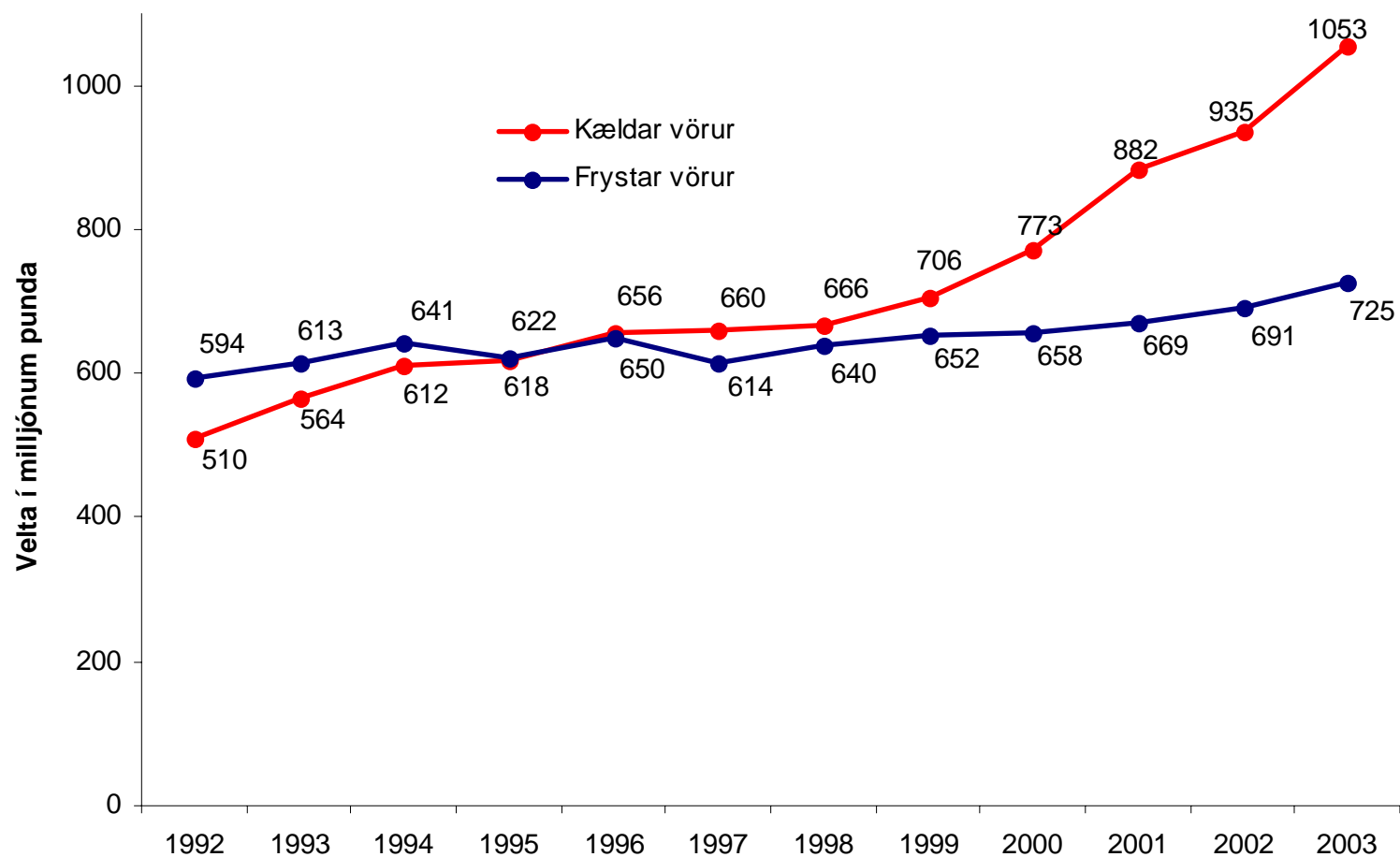
Ógnanir og tækifæri

Norðmenn stefna á kvótakerfi að íslenskri fyrirmynd til að koma með stöðugra framboð á markaðinn

Tækifæri er þróun í Bretlandi á sölu á ferskum unnum fiski.

Velta í frystum og kældum vörum

Heimild: SFIA (TN Sofres)

Að lokum

- Nauðsynlegt að koma á vinnustaðasamningum í íslenskum sjávarútvegi.
- Það verður að hleypa lífi í greinina þannig að starfsfólk (sjómenn) og stjórnendur (útvegsmenn) vinni betur og markvissara saman að þróun greinarinnar.
- Núverandi fyrirkomulag þar sem öllu er miðstýrt er allt of þungt og seinvirkt.

Að lokum

- Greinin verður að fá frelsi til að þróast á eigin forsendum án þeirrar miklu miðstýringu sem hún hefur mátt þola á síðustu árum og áratugum.